

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЗАХІДНОУКРАЇНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

ЗАТВЕРДЖУЮ

Декан факультету комп'ютерних
інформаційних технологій

Ігор ЯКИМЕНКО

« 29 »

2025 р.

ЗАТВЕРДЖУЮ

Проректор з науково-педагогічної
роботи

Віктор ОСТРОВЕРХОВ

« 08 »

2025 р.

ЗАТВЕРДЖУЮ

Директор навчально-наукового
інституту новітніх освітніх
технологій

Святослав ПИТЕЛЬ

« 29 »

2025 р.

**РОБОЧА ПРОГРАМА
з дисципліни
«СОЦІАЛЬНИЙ ЗАХИСТ ГРОМАДЯН»**

Ступінь вищої освіти – бакалавр

Галузь знань – 01 Освіта/Педагогіка

Спеціальність – 015 Професійна освіта (за спеціалізаціями)

Спеціалізація – 015.39 Цифрові технології

Освітньо-професійна програма – Професійна освіта (Цифрові технології)

Кафедра фінансів ім. С. Юрія

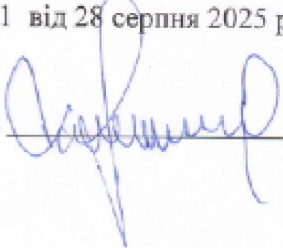
Форма навчання	Курс	Семестр	Лекції (год)	Практ. (год)	ІРС (год)	Тренінг (год.)	СРС (год)	Разом (год)	Залік (семестр)
Денна	3	6	30	30	4	8	78	150	6
Заочна	3	6	8	4	–	–	138	150	6

20.06.2024
[Signature]

Тернопіль – 2025

Робочу програму склала к.е.н., доц. Світлана САВЧУК

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри фінансів ім. С. Юрія,
протокол № 1 від 28 серпня 2025 р.

Зав. кафедри Андрій КРИСОВАТИЙ

Гарант ОП Оксана БАШУЦЬКА

СТРУКТУРА РОБОЧОЇ ПРОГРАМИ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «СОЦІАЛЬНИЙ ЗАХИСТ ГРОМАДЯН»

1. Опис дисципліни «Соціальний захист громадян»

Дисципліна «Соціальний захист громадян»	Галузь знань, спеціальність, освітньо- професійна програма, ступінь вищої освіти	Характеристика навчальної дисципліни
Кількість кредитів ECTS – 5	Галузь знань – 01 Освіта / Педагогіка	Статус дисципліни – вибіркова Мова навчання – українська
Кількість залікових модулів – 4	Спеціальність – 015 Професійна освіта (за спеціалізаціями) Спеціалізація – 015.39 Цифрові технології	Рік підготовки – 3 Семестр <i>Денна</i> – 6 <i>Заочна</i> – 6
Кількість змістових модулів – 2	Освітньо-професійна програма «Професійна освіта (Цифрові технології)»	Лекції: <i>Денна</i> – 30 год.; <i>Заочна</i> – 8 год. Практичні заняття: <i>Денна</i> – 30 год.; <i>Заочна</i> – 4 год.
Загальна кількість годин – 150	Ступінь вищої освіти – бакалавр	Самостійна робота: <i>Денна</i> – 78 год.; <i>Заочна</i> – 138 год. Тренінг: <i>Денна</i> – 8 год. Індивідуальна робота: <i>Денна</i> – 4 год.
Тижневих годин – 10 год., з них аудиторних – 4 год.		Вид підсумкового контролю – залік

2. МЕТА І ЗАВДАННЯ ДИСЦИПЛІНИ «СОЦІАЛЬНИЙ ЗАХИСТ ГРОМАДЯН»

2.1. Мета вивчення дисципліни

Метою вивчення курсу «Соціальний захист громадян» є формування у студентів цілісної системи теоретичних знань про систему соціального захисту громадян, її правові, економічні та організаційні основи; набуття практичних навичок із вибору оптимальних форм та інструментів соціального захисту для різних верств населення, а також для ухвалення ефективних рішень із врахуванням державних гарантій забезпечення соціальних прав громадян.

2.2. Завдання вивчення дисципліни:

Завданнями дисципліни є:

- довести до студентів розуміння сутності та принципів системи соціального захисту та соціального страхування;
- сприяти формуванню практичних навичок застосування методів соціальної підтримки різних категорій населення та нарахування різних видів державних соціальних виплат;
- формування знань та навиків виявлення соціальних ризиків та їх мінімізації за допомогою оптимальних форм та інструментів соціального захисту;
- набути вміння виявляти основні проблеми соціального захисту в умовах кризових ситуацій, воєнного стану та надзвичайних обставин, обґрунтовувати перспективи розвитку соціального захисту в Україні.

3. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «СОЦІАЛЬНИЙ ЗАХИСТ ГРОМАДЯН»

Змістовий модуль 1. Система соціального захисту населення.

ТЕМА 1. Теоретичні засади соціального захисту населення

Соціальний захист населення як складова соціальної політики держави. Сутність та необхідність соціального захисту в умовах ринкової економіки. Функції соціального захисту: відновлювальна, компенсаторна, регулятивна, інтегративна, превентивна.

Класифікація форм та принципи соціального захисту населення. Структура системи соціального захисту: соціальне страхування, соціальна допомога, соціальні послуги, недержавні форми (благодійні фонди, корпоративна соціальна відповідальність, громадські ініціативи).

Роль соціального захисту у зменшенні соціальної нерівності та бідності населення.

Світові моделі соціального захисту (бісмарківська (страхова), беверіджська (універсалістська), скандинавська (соціал-демократична), змішані системи (ЦСЄ).

ТЕМА 2. Нормативно-правове забезпечення соціального захисту населення в Україні

Поняття та загальна характеристика прав людини на соціальний захист. Поняття права на соціальний захист. Конституційне та законодавче право людини на соціальний захист.

Конституційні соціальні права та гарантії громадян. Принципи соціальної держави в контексті українського законодавства.

Право на соціальний захист у міжнародно-правових актах. Характеристика конвенцій та рекомендацій Міжнародної організації праці, що гарантують право на соціальний захист. Міжнародні конвенції та рекомендації, ратифіковані в Україні. Загальна Декларація прав людини. Європейський кодекс прав людини.

Зміст та основні статті законодавчих та нормативних актів, що регулюють питання соціального захисту в Україні.

Локальні нормативні правові акти як форма права соціального захисту економічно активного населення. Поняття про локальний нормативний правовий акт у сфері соціального захисту.

Роль держави, органів місцевого самоврядування та міжнародних інституцій у забезпеченні соціального захисту.

Актуальні проблеми і перспективи нормативно-правового забезпечення соціального захисту громадян в Україні. Узгодженість українського законодавства з правом ЄС. Цифровізація та спрощення процедур отримання соціальних допомог.

ТЕМА 3. Державні соціальні допомоги в системі соціального захисту населення

Поняття державних соціальних допомог та їх місце в системі соціального захисту. Принципи надання соціальних допомог: адресність, субсидіарність, соціальна справедливість, доступність, цільове використання.

Класифікація державних соціальних допомог. Характеристика їх основних видів (допомога малозабезпеченим сім'ям; допомога при народженні дитини, при усиновленні, на дітей-одиноків; допомога самотнім матерям; допомога особам з інвалідністю з дитинства та дітям з інвалідністю; допомога особам, які не мають права на пенсію; допомога внутрішньо переміщеним особам (ВПО) та постраждалим від воєнних дій; житлові субсидії як форма адресної соціальної допомоги).

Джерела фінансування державних соціальних допомог (державний та місцевий бюджети).

Умови та порядок надання державних соціальних допомог, механізм розрахунку.

Проблеми та перспективи розвитку системи надання державних соціальних допомог.

ТЕМА 4. Соціальні послуги в системі соціального захисту населення

Сутність та роль соціальних послуг у системі соціального захисту населення. Види соціальних послуг: базові послуги (догляд удома, денний догляд, підтримка у кризових ситуаціях); спеціалізовані послуги (соціально-педагогічні, психологічні, медико-соціальні, реабілітаційні); послуги підтримки сім'ї та дітей (патронат, тимчасове влаштування, соціальний супровід); термінові соціальні послуги для осіб у складних життєвих обставинах.

Конституційні гарантії права на соціальні послуги. Принципи надання соціальних послуг.

Суб'єкти надання соціальних послуг. Система надання соціальних послуг. Діяльність надавачів соціальних послуг. Недержавний сектор надання соціальних послуг.

Фінансування соціальних послуг (Державний та місцеві бюджети, міжнародні гранти й гуманітарна допомога, механізм «гроші ходять за людиною» (фінансування за принципом ваучера), партнерство держави з недержавними організаціями).

Адміністрування соціальних послуг. Механізм адміністрування соціальних послуг. Надання соціальних послуг через: створення фронт-офісів, бек-офісів; віддалених робочих місць; передання повноважень від районного рівня на рівень ОТГ; міжмуніципальне співробітництво.

Перспективи розвитку системи соціальних послуг.

ТЕМА 5. Організація захисту соціально вразливих категорій населення

Сутність та характеристика соціально вразливих категорій населення. Основні критерії належності до соціально вразливих груп.

Конституційні гарантії соціального захисту вразливих категорій населення.

Система органів та інституцій, що забезпечують захист вразливих категорій населення.

Форми та механізми соціального захисту вразливих категорій населення.

Фінансування системи соціального захисту вразливих категорій громадян.

Специфіка соціального захисту окремих категорій громадян (діти та молодь; особи з інвалідністю; літні люди: пенсії, соціальне обслуговування вдома, будинки для людей похилого віку; ВПО та постраждалі від воєнних дій; безробітні; Особи, що постраждали від насильства).

Проблеми організації та перспективи удосконалення організації соціального захисту окремих категорій громадян.

Змістовий модуль 2. Практичні аспекти здійснення соціального захисту громадян в Україні.

ТЕМА 6. Система пенсійного страхування

Поняття та значення пенсійного страхування. Роль пенсійного страхування у системі соціального захисту та соціальної політики. Структура та рівні пенсійної системи в Україні. Суб'єкти пенсійного страхування: страхувальники (роботодавці, самозайняті особи), застраховані особи (працівники, підприємці), органи управління (Пенсійний фонд України, Нацкомфінпослуг, НБУ – для недержавних фондів), недержавні пенсійні фонди та страхові компанії.

Нормативно-правова база загальнообов'язкового державного пенсійного страхування. Структура, функції Пенсійного фонду України. Принципи функціонування Пенсійного фонду України.

Солідарне та накопичувальне загальнообов'язкове державне пенсійне страхування. Сутність солідарної системи пенсійного страхування. Види пенсій за системою державного пенсійного страхування (пенсія за віком, пенсія по інвалідності, пенсія у зв'язку з втратою годувальника, додаткові спеціальні пенсії (військовослужбовцям, держслужбовцям тощо).

Умови призначення та порядок обчислення пенсій. Визначення страхового стажу. Поняття про пенсійний вік. Порядок розрахунку розміру пенсій за солідарної системи пенсійного страхування. Сутність накопичувального державного пенсійного страхування. Порядок здійснення пенсійних відрахувань та виплати пенсій при застосуванні накопичувальної системи пенсійного страхування.

Недержавне пенсійне страхування. Накопичувальна система недержавного пенсійного страхування. Корпоративні пенсійні фонди. Порядок здійснення недержавних пенсійних накопичень та виплат.

Проблеми функціонування та перспективи розвитку системи пенсійного страхування. Забезпечення фінансової стійкості та справедливості пенсійної системи.

ТЕМА 7. Загальнообов'язкове державне соціальне страхування у зв'язку з тимчасовою втратою працездатності

Поняття та сутність страхування у зв'язку з тимчасовою втратою працездатності. Суб'єкти страхування: страхувальники (роботодавці, фізичні особи-підприємці, самозайняті); застраховані особи (усі наймані працівники, окремі категорії самозайнятих), органи управління (Пенсійний фонд України (з 2023 року об'єднав функції Фонду соцстраху).

Отримувачі соціальної допомоги у зв'язку з тимчасовою втратою працездатності. Документальне оформлення надання державної соціальної допомоги у зв'язку з втратою працездатності.

Види матеріального забезпечення та соціальних послуг (допомога по тимчасовій непрацездатності (лікарняні), допомога по вагітності та пологах, допомога на поховання, оплата медико-соціальної реабілітації, санаторно-курортного лікування (за певних умов).

Умови надання та припинення виплати допомоги по тимчасовій непрацездатності. Тривалість виплати державної соціальної допомоги у зв'язку з тимчасовою втратою працездатності. Умови виплати соціальної допомоги та порядок.

Розміри та порядок нарахування допомоги по тимчасовій непрацездатності.

ТЕМА 8. Загальнообов'язкове державне соціальне страхування на випадок безробіття

Поняття «страхування на випадок безробіття», його місце у системі загальнообов'язкового державного соціального страхування. Соціально-економічна роль: підтримка доходів громадян у період пошуку роботи, сприяння зайнятості.

Конституційні гарантії права на працю та соціальний захист у разі безробіття.

Суб'єкти страхування: страхувальники (роботодавці, фізичні особи-підприємці, застраховані особи (наймані працівники, окремі категорії самозайнятих), органи управління – Фонд загальнообов'язкового державного соціального страхування на випадок безробіття (через Державний центр зайнятості), посередники (служби зайнятості, кадрові агентства).

Джерела фінансування: єдиний соціальний внесок (ЄСВ), асигнування з державного бюджету (у разі потреби), фінансові санкції та штрафи роботодавців, інші надходження (інвестиційна діяльність Фонду).

Види матеріального забезпечення та соціальних послуг: допомога по безробіттю (грошові виплати), матеріальна допомога у період професійного навчання та перекваліфікації, оплата вартості професійного навчання, підвищення кваліфікації, перепідготовки, допомога на поховання безробітних, послуги з пошуку роботи, профорієнтації, участь у громадських роботах.

Умови та тривалість виплати допомоги по безробіттю. Перелік осіб, які не мають права на отримання допомоги по безробіттю. Тривалість виплати допомоги по безробіттю. Особливості виплати допомоги з безробіття людям передпенсійного віку. Особливості для різних категорій: молодь, особи передпенсійного віку, ВПО. Розмір допомоги по безробіттю. Порядок розрахунку допомоги по безробіттю залежно від страхового стажу та тривалості виплат.

Порядок надання допомоги на здобуття економічної самостійності малозабезпеченої сім'ї. Умови надання. Розміри допомоги. Порядок повернення допомоги та умови неповернення.

ТЕМА 9. Загальнообов'язкове державне соціальне страхування від нещасних випадків та професійних захворювань

Поняття та значення страхування від нещасних випадків та профзахворювань у законодавстві. Джерела фінансування (єдиний соціальний внесок (частина, що спрямовується на страхування від нещасних випадків; бюджетні кошти (у разі дефіциту); штрафи та фінансові санкції за порушення охорони праці).

Конституційні гарантії права на безпечні умови праці.

Отримувачі страхових виплат у зв'язку з нещасними випадками та профзахворюваннями. Перелік отримувачів допомоги у зв'язку з нещасними випадками та профзахворюваннями. Підстави для отримання допомоги. Страхові випадки (нещасний випадок на виробництві, що призвів до втрати працездатності чи смерті; професійне захворювання, підтверджене медичним висновком; аварія чи катастрофа на підприємстві з масовими наслідками; тимчасова або стійка втрата працездатності внаслідок виробничих факторів).

Умови надання та припинення страхових виплат у зв'язку з нещасними випадками та профзахворюваннями. Терміни надання та припинення виплати соціальної допомоги у зв'язку з тимчасовою втратою працездатності.

Розміри та порядок надання соціальної допомоги у зв'язку з нещасними випадками та профзахворюваннями. Види матеріального забезпечення та соціальних послуг: одноразова допомога потерпілому або членам його сім'ї; щомісячні страхові виплати при частковій або повній втраті працездатності; відшкодування втраченого заробітку у зв'язку з травмою чи хворобою; оплата лікування, ліків, медичної і професійної реабілітації.

Забезпечення технічними та іншими засобами реабілітації. Компенсація витрат на поховання у разі смерті потерпілого.

Види матеріального забезпечення та соціальних послуг: одноразова допомога потерпілому або членам його сім'ї; щомісячні страхові виплати при частковій або повній втраті працездатності, оплата лікування, ліків, медичної і професійної реабілітації; забезпечення технічними та іншими засобами реабілітації; компенсація витрат на поховання у разі смерті потерпілого.

ТЕМА 10. Соціальний захист громадян у період надзвичайних ситуацій і воєнного стану.

Поняття та особливості соціального захисту громадян у кризових умовах. Специфіка правового статусу громадян під час НС та воєнного стану. Забезпечення балансу між обмеженням прав і гарантіями соціального захисту.

Основні напрями захисту населення: соціальні гарантії для військових і їхніх сімей; підтримка ВПО; захист дітей, осіб з інвалідністю, літніх людей; медичне забезпечення, гуманітарна допомога.

Соціальний захист внутрішньо переміщених осіб (ВПО).

Допомога учасникам бойових дій та їхнім сім'ям.

Забезпечення соціальних прав у надзвичайних ситуаціях.

Міжнародна гуманітарна допомога та роль міжнародних організацій у забезпеченні соціального захисту громадян.

Організаційні механізми забезпечення соціального захисту громадян в умовах надзвичайного стану.

4. Структура залікового кредиту дисципліни

«Соціальний захист громадян»

Денна форма навчання

Денна форма навчання	Кількість годин					
	Лекції	Прак-тичні заняття	СРС	Тренінг	ІРС	Контрольні заходи
Змістовий модуль 1 Система соціального захисту населення.						
ТЕМА 1. Теоретичні засади соціального захисту населення	3	3	39	4	2	Тестові завдання / поточне опитування
ТЕМА 2. Нормативно-правове забезпечення соціального захисту населення в Україні	3	3				
ТЕМА 3. Державні соціальні допомоги в	3	3				

системі соціального захисту населення						
ТЕМА 4. Соціальні послуги в системі соціального захисту населення	3	3				
ТЕМА 5. Організація захисту соціально вразливих категорій населення	3	3				
Змістовий модуль 2 Практичні аспекти здійснення соціального захисту громадян в Україні.						
ТЕМА 6. Система пенсійного страхування	3	3				
ТЕМА 7. Загальнообов'язкове державне соціальне страхування у зв'язку з тимчасовою втратою працездатності	3	3				
ТЕМА 8. Загальнообов'язкове державне соціальне страхування на випадок безробіття.	3	3				
ТЕМА 9. Загальнообов'язкове державне соціальне страхування від нещасних випадків та професійних захворювань	3	3				
ТЕМА 10. Соціальний захист громадян у період надзвичайних ситуацій і воєнного стану.	3	3				
ВСЬОГО:	30	30	78	8	4	

Заочна форма навчання

	Кількість годин					
	Лекції	Практичні заняття	СРС	Тренінг	ІРС	Контрольні заходи
Змістовий модуль 1 Система соціального захисту населення.						
ТЕМА 1. Теоретичні засади соціального захисту населення	0,5	0,5	13			Тестові завдання / поточне опитування
ТЕМА 2. Нормативно-правове забезпечення соціального захисту населення в Україні	0,5	0,5	13			
ТЕМА 3. Державні соціальні допомоги в системі соціального захисту населення	0,5	0,5	14			
ТЕМА 4. Соціальні послуги в системі соціального захисту населення	0,5	0,5	14			
ТЕМА 5. Організація захисту соціально вразливих категорій населення	1		14			
Змістовий модуль 2 Практичні аспекти здійснення соціального захисту громадян в Україні.						
ТЕМА 6. Система пенсійного страхування	1	0,5	14			Тестові завдання / поточне опитування
ТЕМА 7. Загальнообов’язкове державне соціальне страхування у зв’язку з тимчасовою втратою працездатності	1	0,5	14			
ТЕМА 8. Загальнообов’язкове державне соціальне	1	0,5	14			

страхування на випадок безробіття.						
ТЕМА 9. Загальнообов'язкове державне соціальне страхування від нещасних випадків та професійних захворювань ринку.	1	0,5	14			
ТЕМА 10. Соціальний захист громадян у період надзвичайних ситуацій і воєнного стану.	1		14			
ВСЬОГО:	8	4	138			

5. ТЕМАТИКА ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ

Практичне заняття № 1

Тема: Теоретичні засади соціального захисту населення

Мета: розкрити теоретичні засади здійснення соціального захисту населення, проаналізувати її основні форми та функції, обґрунтувати роль у зменшенні соціальної нерівності населення.

Питання для обговорення:

1. Поняття соціального захисту населення, його роль у реалізації соціальної політики держави.
2. Функції соціального захисту.
3. Форми та принципи соціального захисту населення.
4. Структура системи соціального захисту.
5. Світові моделі соціального захисту та можливості їх застосування у вітчизняній практиці.

Практичне заняття № 2

Тема: Нормативно-правове забезпечення соціального захисту населення в Україні

Мета: дослідити та проаналізувати нормативно-правове забезпечення соціального захисту населення в Україні та розкрити його роль у реалізації соціальних гарантій для громадян.

Питання для обговорення:

1. Поняття та загальна характеристика прав людини на соціальний захист.
2. Конституційні соціальні права та гарантії громадян. Принципи соціальної держави в контексті українського законодавства.
3. Права на соціальний захист у міжнародно-правових актах.
4. Зміст та основні законодавчо-нормативні акти, що регулюють питання соціального захисту в Україні.
5. Локальні нормативні правові акти як форма права соціального захисту економічно активного населення.
6. Роль держави, органів місцевого самоврядування та міжнародних інституцій у забезпеченні соціального захисту.
7. Актуальні проблеми і перспективи нормативно-правового забезпечення соціального захисту громадян в Україні.

Практичне заняття №3

Тема: Державні соціальні допомоги в системі соціального захисту населення

Мета: розкрити роль соціальних допомог у системі соціального захисту населення та їх значення для підтримки малозабезпечених верств населення, ознайомити студентів із механізмами реалізації соціальних допомог

Питання для обговорення:

1. Сутність державних соціальних допомог, принципи надання та їх місце в системі соціального захисту.
2. Класифікація основних видів державних соціальних допомог.
3. Джерела фінансування державних соціальних допомог.
4. Умови та порядок надання державних соціальних допомог, механізм розрахунку.
5. Проблеми та перспективи розвитку системи надання державних соціальних допомог.

Практичне заняття №4

Тема: Соціальні послуги в системі соціального захисту населення.

Мета: з'ясувати та обґрунтувати особливості надання соціальних послуг населенню, розвинути у студентів вміння оцінювати ефективність соціальних послуг та їх вплив на якість життя громадян.

Питання для обговорення:

1. Сутність соціальних послуг та їх роль у системі соціального захисту населення.
2. Класифікація соціальних послуг.
3. Принципи надання соціальних послуг.
4. Організація та механізм надання соціальних послуг.
5. Механізм фінансування соціальних послуг.
6. Перспективи розвитку системи соціальних послуг.

Практичне заняття №5

Тема: Організація захисту соціально вразливих категорій населення

Мета: розкрити сутність і механізми організації соціального захисту вразливих груп населення в Україні, сприяти формуванню у студентів практичних навичок з оцінювання ефективності надання їм соціальної допомоги та послуг. .

Питання для обговорення:

1. Сутність та характеристика соціально вразливих категорій населення. Основні критерії належності до соціально вразливих груп.
2. Механізми організації державного та недержавного захисту соціально вразливих верств населення.
3. Соціальний захист окремих категорій громадян.
4. Проблеми організації та перспективи удосконалення організації соціального захисту окремих категорій громадян.

Практичне заняття №6,7

Тема: Система пенсійного страхування

Мета: дослідити практику функціонування системи пенсійного страхування в Україні

Питання для обговорення:

1. Сутність та роль пенсійного страхування у системі соціального захисту та соціальної політики.
2. Структура та рівні пенсійної системи в Україні.
3. Солідарна система пенсійного страхування.

4. Види пенсій за системою державного пенсійного страхування.
5. Умови призначення та порядок обчислення пенсій.
6. Накопичувальне державне пенсійне страхування.
7. Недержавне пенсійне страхування.
8. Проблеми функціонування та перспективи розвитку системи пенсійного страхування.

Практичне заняття №8,9

Тема: Загальнообов'язкове державне соціальне страхування у зв'язку з тимчасової втратою працездатності

Мета: розкрити механізм функціонування Фонду соціального страхування, його роль у забезпеченні соціальної стабільності працюючого населення.

Питання для обговорення:

1. Сутність, завдання та принципи функціонування системи загальнообов'язкового державного соціального страхування у зв'язку з тимчасовою втратою працездатності.
2. Права і обов'язки застрахованих осіб, роботодавців і органів соціального страхування.
3. Види матеріального забезпечення та соціальних послуг.
4. Порядок призначення та виплати матеріального забезпечення у разі тимчасовій непрацездатності.
5. Роль соціального страхування у забезпеченні соціальної стабільності та захисті працюючого населення.

Практичне заняття №10,11

Тема: Загальнообов'язкове державне соціальне страхування на випадок безробіття.

Мета: розкрити теоретико-організаційні засади функціонування загальнообов'язкового державного соціального страхування на випадок безробіття.

Питання для обговорення:

1. Сутність, завдання та принципи загальнообов'язкового державного соціального страхування на випадок безробіття.
2. Конституційні гарантії права на працю та соціальний захист у разі безробіття.
3. Джерела фінансування страхових виплат.
4. Види матеріального забезпечення та соціальних послуг.
5. Особливості виплати допомоги з безробіття для різних категорій громадян.

Практичне заняття №12,13

Тема: Загальнообов'язкове державне соціальне страхування від нещасних випадків та професійних захворювань.

Мета: розкрити теоретико-організаційні засади функціонування загальнообов'язкового державного соціального страхування від нещасних випадків на виробництві та професійних захворювань.

Питання для обговорення:

1. Сутність та значення страхування від нещасних випадків та профзахворювань у законодавстві.
2. Джерела фінансування страхових виплат.
3. Умови надання та припинення страхових виплат у зв'язку з нещасними випадками та профзахворюваннями.
4. Реабілітація потерпілих на виробництві: види, етапи, державні програми.
5. Проблеми та напрями реформування системи страхування від нещасних випадків і професійних захворювань.

Практичне заняття №14,15

Тема: Соціальний захист громадян у період надзвичайних ситуацій і воєнного стану.

Мета: дослідити механізми надання соціальної допомоги, соціальних послуг та страхових виплат постраждалим у період надзвичайних ситуацій і воєнного стану.

Питання для обговорення:

1. Поняття та особливості соціального захисту громадян у кризових умовах.
2. Правові та організаційні основи соціальної підтримки громадян під час НС та воєнного стану.
3. Механізми надання соціальної допомоги, соціальних послуг та страхових виплат постраждалим.
4. Основні напрями захисту населення: соціальні гарантії для військових і їхніх сімей; підтримка ВПО; захист дітей, осіб з інвалідністю, літніх людей; медичне забезпечення, гуманітарна допомога.
5. Соціальний захист внутрішньо переміщених осіб (ВПО).
6. Допомога учасникам бойових дій та їхнім сім'ям.
7. Міжнародна гуманітарна допомога та роль міжнародних організацій у забезпеченні соціального захисту громадян.

6. ТРЕНІНГ З ДИСЦИПЛІНИ

Тема: «Соціальний захист громадян: інструменти, виклики, перспективи»

Організація проведення тренінгу.

Сучасні соціально-економічні умови в Україні, що характеризуються наслідками воєнного стану, внутрішнім переміщенням населення, зростанням рівня бідності та соціальної нерівності, потребують підвищення ефективності системи соціального захисту населення. У цих умовах особливо важливим постає формування практичних навичок застосування інструментів соціальної підтримки, аналізу потреб населення, роботи з уразливими категоріями громадян.

Під час тренінгу студенти повинні:

- 1) представити теоретичні та організаційно-правові, інституційні засади функціонування засади форми, принципи, результати, сфери та практики функціонування чинної в Україні системи соціального захисту;
- 2) проаналізувати практику надання соціальних допомог, послуг, організації підтримки постраждалих в умовах надзвичайних ситуацій і воєнного стану;
- 3) визначити основні виклики і проблеми функціонування системи соціального захисту в Україні;
- 4) окреслити перспективи реформування системи соціального захисту громадян.

Так, з метою засвоєння знань з дисципліни «Соціальний захист громадян» студентам пропонується наступне практичне завдання. Студенти розподіляються на 3 групи. Кожна з яких отримує завдання: задачу, запитання для виконання, та інструменти для виконання завдання. Після презентації та обговорення виконаного завдання, оцінюється кожен студент з відповідної групи.

Практичні завдання.

1. Визначення соціальних потреб громадян і розробка механізмів їх задоволення. Студенти отримують короткий опис ситуації (наприклад: малозабезпечена родина з двома дітьми, особа з інвалідністю, внутрішньо переміщена особа, одинока мати, безробітний тощо).

Завдання:

1. Визначити категорію соціального захисту, до якої належить особа/сім'я.
2. Перелічити види соціальної допомоги та послуг, які може отримати ця особа відповідно до законодавства України, охарактеризувати механізм їх надання.
3. Визначити можливі труднощі в процесі отримання допомоги та шляхи їх подолання.

2. У сформованих малих групах студенти розробляють міні-проект (ініціативу), спрямований на покращення соціального захисту певної вразливої групи (наприклад, літніх людей, дітей-сиріт, ВПО, ветеранів, осіб з інвалідністю).

Завдання:

1. Обрати цільову групу.
 2. Сформулювати мету, завдання та очікувані результати проекту.
 3. Описати основні етапи реалізації (інструменти, партнери, ресурси).
 4. Презентувати ідею групі (3–5 хв).
3. У групах студенти створюють візуальну схему (“мапу”) системи соціального захисту України, відображаючи її основні компоненти:
- державне соціальне страхування;
 - державна соціальна допомога;
 - соціальні послуги;
 - недержавні механізми (фонди, громадські ініціативи, міжнародна допомога).
- Для кожного елемента визначають: основні інституції, джерела фінансування, цільові групи, види підтримки. Результат презентується у формі презентації.
4. Порівняти систему соціального захисту України з однією з країн ЄС :
- Виділити спільні риси та відмінності.
 - Сформулювати 2–3 пропозиції, які елементи зарубіжного досвіду можна запровадити в Україні.

5. Розробити “SWOT-аналіз системи соціального захисту”

Студенти проводять аналіз системи соціального захисту України за чотирма параметрами:

- **S (strengths)** — сильні сторони (законодавча база, цифровізація, адресність допомог);
- **W (weaknesses)** — слабкі сторони (бюрократія, нестача кадрів, низькі виплати);
- **O (opportunities)** — можливості розвитку (інтеграція з ЄС, ІТ-рішення, децентралізація);
- **T (threats)** — загрози (війна, економічна нестабільність, міграція).

За результатами аналізу група готує короткий висновок і рекомендації.

7. САМОСТІЙНА РОБОТА
Підготувати есе на обрану тему.
Перелік тем для самостійної роботи

№ п/п	Тематика	К-сть годин
		Денна/заочна форма
1.	Соціальний захист населення як складова соціальної політики держави.	4/7
2.	Соціальний захист як фактор стабілізації економіки та суспільства.	4/7
3.	Недержавні форми соціального захисту: роль благодійних фондів та громадських ініціатив.	4/7
4.	Соціальний захист і боротьба з бідністю: ефективність державних програм.	4/7
5.	Вплив соціального захисту на інтеграцію вразливих груп населення у суспільство.	4/7
6.	Цифровізація соціального захисту: сучасні механізми та перспективи розвитку в Україні.	4/7
7.	Проблеми та шляхи вдосконалення нормативно-правового забезпечення соціального захисту населення.	4/7
8.	Цифровізація та сучасні інноваційні механізми надання соціальних послуг..	4/7
9.	Світовий досвід надання соціальних послуг громадянам.	4/7
10.	Соціальні послуги у системі соціального захисту населення.	4/7
11.	Роль недержавних і міжнародних організацій у наданні соціальної підтримки вразливим групам населення.	4/7
12.	Інноваційні підходи до соціального обслуговування вразливих категорій населення.	4/7
13.	Проблеми та перспективи розвитку системи соціального захисту вразливих груп населення в умовах воєнного стану.	4/7
14.	Соціальні гарантії працівників у період непрацездатності: український і європейський досвід.	4/7
15.	Проблеми і шляхи вдосконалення механізму соціального страхування у зв'язку з тимчасовою непрацездатністю.	3/6
16.	Досвід країн ЄС у сфері страхування на випадок безробіття та можливості його імплементації в Україні.	4/7
17.	Соціальні послуги та активні програми на ринку праці як інструменти скорочення безробіття.	4/7
18.	Шляхи вдосконалення системи соціального страхування на випадок безробіття в Україні.	4/7
19.	Проблеми та напрями реформування системи страхування від нещасних випадків і профзахворювань в Україні.	3/6
20.	Міжнародний досвід організації соціального захисту населення під час кризових ситуацій.	4/7
Разом		78/138

8. МЕТОДИ НАВЧАННЯ

У навчальному процесі застосовуються: лекції, практичні та індивідуальні заняття, консультації, самостійна робота, робота у групах, метод опитування, тестування, кейсметод, ділові ігри, реферування, виконання СРС, підготовка і презентація проєктів.

9. ЗАСОБИ ОЦІНЮВАННЯ ТА МЕТОДИ ДЕМОНСТРУВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

У процесі вивчення дисципліни «Соціальний захист громадян» використовуються наступні засоби оцінювання та методи демонстрування результатів навчання:

- поточне опитування;
- командна робота;
- аналітичні звіти, реферати, есе;
- розрахункові та розрахунково-графічні роботи;
- презентації результатів виконаних завдань та досліджень;
- студентські презентації та виступи на наукових заходах;
- інші види індивідуальних та групових завдань;
- екзамен.

10. ПОЛІТИКА ЩОДО ОЦІНЮВАННЯ

Політика щодо дедлайнів і перескладання. Для виконання індивідуальних завдань і проведення контрольних заходів встановлюються конкретні терміни. Перескладання модулів відбувається з дозволу дирекції факультету за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).

Політика щодо академічної доброчесності. Використання друкованих і електронних джерел інформації під час контрольних заходів та екзаменів заборонено.

Політика щодо відвідування. Відвідування занять є обов'язковим. За об'єктивних причин (наприклад, карантин, воєнний стан, хвороба, закордонне стажування) навчання може відбуватись в он-лайн формі за погодженням із керівником курсу з дозволу дирекції факультету.

11. ПОЛІТИКА ЩОДО ВИЗНАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Відповідно до «Положення про визнання в Західноукраїнському національному університеті результатів попереднього навчання»

(https://www.wunu.edu.ua/pdf/pologenya/Polozhennya_ruzult_poper_navch.pdf)

здобувачам вищої освіти може бути зараховано результати навчання (неформальної/інформальної освіти, академічної мобільності тощо) на підставі підтвердних документів (сертифікати, довідки, документи про підвищення кваліфікації тощо). Рішення про зарахування здобувачу результатів (певного освітнього компонента в цілому, або ж окремого виду навчальної роботи за таким освітнім компонентом) приймається уповноваженою Комісією з визнання результатів навчання за процедурою, визначеною вищезазначеним положенням.

12. КРИТЕРІЇ, ФОРМИ ПОТОЧНОГО ТА ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ

Підсумковий бал (за 100-бальною шкалою) з дисципліни «Соціальний захист громадян» визначається як середньозважена величина, залежно від питомої ваги кожної складової залікового кредиту:

Модуль 1		Модуль 2		Модуль 3	Модуль 4
20%	20%	20%	20%	5%	15%
Поточне оцінювання	Модульний контроль	Поточне оцінювання	Модульний контроль	Тренінг	Самостійна робота
Оцінка визначається як середнє арифметичне за поточне оцінювання по темах 1-5 – min 4 оцінки	Підсумкова робота по 1 змістовному модулі	Оцінка визначається як середнє арифметичне за поточне оцінювання по темах 6-10 – min 4 оцінки	Підсумкова робота по 2 змістовному модулі	Оцінка за виконане завдання під час тренінгу	Оцінка за презентацію есе на задану тематику.

Форми і критерії оцінювання

Поточне опитування під час заняття

Поточне оцінювання здійснюється шляхом розрахунку середнього арифметичного балів, отриманих студентом протягом занять.

Кожен студент має бути оцінений не рідше одного разу на два заняття. У разі пропуску практичного заняття студент зобов'язаний відпрацювати його під час консультацій. Якщо цього не відбулося, заняття оцінюється у 0 балів, що враховується під час підрахунку середнього балу.

Студенти, що навчаються за індивідуальним планом, проходять поточний контроль знань під час консультацій або виконують завдання в системі Moodle у позааудиторний період.

Критерії оцінювання:

90–100 балів – студент виявляє глибокі знання навчального матеріалу, здатен самостійно, логічно та аргументовано викладати його, повністю розкриваючи зміст теоретичних питань.

75–89 балів – студент володіє достатніми знаннями, однак виклад матеріалу може бути менш глибоким чи переконливим; можливі окремі помилки чи неточності.

65–74 бали – Студент володіє базовими знаннями з теми, проте подання матеріалу не супроводжується аналізом чи обґрунтуванням; присутні значні помилки або неточності.

60–64 бали – Знання поверхові, подання матеріалу уривчасте, з вираженими недоліками у розумінні теоретичних положень.

1–59 балів – навчальний матеріал не опанований, бракує розуміння та вміння пояснити теоретичні аспекти.

Підсумковий бал за поточне опитування у межах кожного модуля визначається як середнє арифметичне всіх отриманих оцінок протягом цього модуля.

Модульний контроль

Модульний контроль 1

Модульна робота – форма контролю, що передбачає оцінювання рівня засвоєння студентом теоретичних знань і практичних навичок.

Модульна робота складається з:

4 тестові завдання: за правильну відповідь на кожен тест студент отримує 5 балів, що у сумі становить максимум 20 балів. 4 теоретичних запитань: кожне оцінюється у 20 балів, що загалом становить максимум 80 балів.

Критерії оцінювання кожного теоретичного запитання:

14 –20 балів – студент повністю володіє навчальним матеріалом, дає самостійну та аргументовану відповідь, глибоко розкриває зміст питання, чітко розуміє ключові поняття, логічно структурує відповідь, за потреби наводить приклади.
7–13 балів – студент загально орієнтується в матеріалі, проте не в повному обсязі; відповідь часткова, із неточностями, поверховим розкриттям змісту завдання, недостатньою аргументацією або відсутністю прикладів.
1–6 балів – студент демонструє низький рівень знань, відповідь неповна, містить значну кількість помилок, основні терміни та поняття розкриті поверхово або некоректно, помітне нерозуміння теми.
0 балів – відповідь відсутня або не відповідає поставленому питанню.

Модульний контроль 2

Теоретичні питання – 4 питання по 20 балів кожне (максимально 80 балів). Критерії оцінювання ідентичні, як у модульному контролі 1.

Задача – максимальна оцінка 20 балів.

Критерії оцінювання:

15–20 балів – задача виконана правильно, із всіма необхідними обґрунтуваннями та поясненнями, логічно і послідовно.

9–14 балів – розв'язок правильний, але містить незначні помилки у деталях або недостатньо аргументований.

1–8 балів – розв'язок неповний або має суттєві помилки; пояснення відсутні або подані частково.

0 балів – задача не виконана або розв'язок не відповідає поставленому завданню.

Тренінг

Презентація завдань з дисципліни «Соціальний захист громадян» (макс. 100 балів).

Критерії оцінювання:

90–100 балів – представлення виконаного завдання та розв'язаної задачі є добре структурованим і логічно послідовним, тема розкрита повністю; інформація подана чітко, аргументовано, з прикладами; використані наочні матеріали, які підсилюють зміст; доповідачі впевнено виступають, вільно володіють матеріалом і здатні відповідати на запитання.

75–89 балів – представлення охоплює основні положення теми, однак бракує глибини або переконливості; наочні матеріали використані частково й не завжди підтримують зміст; доповідачі загально орієнтуються в матеріалі, проте іноді виявляють невпевненість чи не здатні надати детальне пояснення.

60–74 бали – представлення має уривчастий або поверхневий характер, тема розкрита неповністю; відсутні або низької якості візуальні матеріали; доповідачі демонструють слабе володіння матеріалом, відповіді на запитання неповні.

0–59 балів – представлення не відповідає темі, відсутня логічність викладу, матеріал не опрацьований; доповідачі не володіють змістом і не можуть дати відповіді на запитання.

Самостійна робота

Підготовка та захист есе на визначену тему (максимум 100 балів):

Оцінюванню підлягає повнота та глибина розкриття проблематики, логічність і послідовність викладених ідей, наявність аргументації, власної точки зору, посилань на джерела, а також мовна грамотність письмового тексту (0–60 балів).

Окремо враховується якість презентації есе: чіткість та логічність усного викладу, здатність утримувати увагу аудиторії, уміння аргументовано відповідати на запитання та демонструвати ґрунтовне розуміння теми (61–100 балів).

Найвищі оцінки отримують студенти, які не лише підготували змістовний письмовий матеріал, а й змогли впевнено та переконливо презентувати його перед аудиторією.

Шкала оцінювання:

За шкалою ЗУНУ	За національною шкалою	За шкалою ECTS
90-100	відмінно	A (відмінно)
85-89	добре	B (дуже добре)
75-84		C (добре)
65-74	задовільно	D (задовільно)
60-64		E (достатньо)
35-59	незадовільно	FX (незадовільно з можливістю повторного складання)
1-34		F (незадовільно з обов'язковим повторним курсом)

13. ІНСТРУМЕНТИ, ОБЛАДНАННЯ ТА ПРОГРАМНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ, ВИКОРИСТАННЯ ЯКИХ ПЕРЕДБАЧАЄ НАВЧАЛЬНА ДИСЦИПЛІНА

№	Найменування	Номер теми
1.	Електронний варіант лекцій	1–10
2.	Навчально-методичні матеріали з вивчення дисципліни «Соціальний захист громадян»	1–10
3.	Комунікаційне програмне забезпечення (Zoom) для проведення занять у режимі он-лайн (за необхідності)	1–10
4.	Комунікаційна навчальна платформа (Moodle) для організації дистанційного навчання (за необхідності)	1–10

РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

1. Возна Л., Мельник О. Аналіз механізмів соціального захисту в Україні у контексті соціально-економічної нестабільності: державні програми та їх ефективність. *Молодий вчений*. 2024. №6 (130). С. 19-25. DOI:10.32839/2304-5809/2024-6-130-19.

2. Доценко І. Система пенсійного забезпечення в Україні: сучасні тенденції та перспективи розвитку. *Herald of Khmelnytskyi National University. Economic Sciences*, 2025. 338(1). 153-159. DOI: <https://doi.org/10.31891/2307-5740-2025-338-22>.

3. Іванісов О. В. Соціальний захист як інструмент забезпечення соціальної безпеки населення України. *Український журнал прикладної економіки та техніки*. 2024. Том 9, № 1. С. 46–50. URL: https://ujae.org.ua/wp-content/uploads/2024/02/ujae_2024_r01_a7.pdf.

4. Івчук Ю. Ю. Соціальний захист окремих категорій громадян в умовах воєнного стану: законодавчі новели та проблемні аспекти. *Актуальні проблеми права: теорія і практика*. 2023. №2 (46). С. 101-111.

5. Кириленко О., Огінська А. Фінансування соціального захисту населення в Україні: тенденції та перспективи. *Інноваційна економіка*. 2018. № 1-2 (73). С. 175-182.

6. Ключко, О., Іонова І. Організаційно-інституційні основи соціального захисту громадян на ринку праці. *Ввічливість. Humanitas*. 2023. №2. С. 204–209, DOI: <https://doi.org/10.32782/humanitas/2023.2.30>.
7. Коваль С. Л. Система державного соціального страхування: досвід України та Німеччини. *Світ фінансів*. 2018. № 2 (55). С. 67–77.
8. Крушельницька Т. А., Івашов М. Ф. Світові тенденції та національні суперечності державної соціально-економічної політики на прикладі пенсійного забезпечення. *Публічне управління та митне адміністрування*. 2023. № 1(36). С. 49-57. URL: <https://dspace.dsau.dp.ua/handle/123456789/8115>.
9. Куніцина Н. В. Механізми соціального захисту в Україні та їхня адаптивність до сучасних викликів. *Соціально-економічні проблеми розвитку*. 2023. № 7(28). С. 88–95.
10. Мікуляк К. А., Красноноженко В. О. Вплив війни на реалізацію соціального захисту громадян України. *Modern Economics*. 2023. №42(2023). С. 85-90. DOI: [https://doi.org/10.31521/modecon.V42\(2023\)-12](https://doi.org/10.31521/modecon.V42(2023)-12).
11. Павлюк Т., Середницька Л. Соціальна підтримка та соціальні послуги внутрішньо переміщеним особам в умовах війни. *Економіка та суспільство*. 2023 (50). DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2023-50-17>.
12. Павлюк Т., Юрчик І. Система соціального захисту найбільш вразливих верств населення в Україні. *Економіка та суспільство*. 2022. (39). DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2022-39-63>.
13. Петрушка О. В. Іноземний досвід фінансового забезпечення громадян на випадок безробіття. *Економіка. Фінанси. Право*. 2020. №10. С. 23-26. URL: <http://dspace.wunu.edu.ua/handle/316497/41729>.
14. Петрушка О. В. Модернізація системи формування і використання фінансових ресурсів пенсійного страхування в Україні. *Економіка. Фінанси. Право*. 2021. № 10. С.23-33. URL: <http://dspace.wunu.edu.ua/handle/316497/45127>.
15. Петрушка О. В., Сидор І. П. Корпоративні та індивідуальні пенсійні програми: особливості практичної реалізації. *Регіональна економіка та управління*. 2019. № 3 (25). С. 47-50. URL: <http://dspace.wunu.edu.ua/handle/316497/37334>.
16. Петрушка О. В., Сидор І. П. Розподільні та накопичувальні пенсійні системи: азіатський досвід та висновки для України. *Інфраструктура ринку*. 2019. Випуск 35. С. 405-410. URL: <http://dspace.wunu.edu.ua/handle/316497/37336>.
17. Про організацію надання соціальних послуг: Постанова Кабінету Міністрів України від 01.06.2020 р. № 587. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/587-2020-%D0%BF>
18. Про соціальний захист та підтримку дітей, які постраждали внаслідок збройної агресії РФ, та внесення змін до деяких законодавчих актів: Закон України від 08.10.2024 №3999-IX. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/main/3999-20?utm_source=chatgpt.com#Text.
19. Сидор І. П. Державне пенсійне страхування в Україні: сучасні тенденції та виклики. *Вісник соціально-економічних досліджень*: зб. наук. праць: Одеський національний економічний університет. 2018. №2 (66). С. 210-222. URL: <http://dspace.wunu.edu.ua/handle/316497/52384>.
20. Сидор І., Денисюк Т. Державне пенсійне страхування в Україні: виклики сучасності та напрями реформування. *Світ фінансів*. 2022. №1. С. 22-35. URL: <http://dspace.wunu.edu.ua/handle/316497/49101>.
21. Урба С. Державна політика соціального захисту населення в системі економічної безпеки України. *Економіка та суспільство*. 2023. (53). DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2023-53-37>.
22. Фротер О. С., Тупчій О. С., Сидоренко О. С. Соціальна політика держави в умовах децентралізації та воєнного стану. *Здобутки економіки: перспективи та інновації*. 2025. (19). DOI: <https://doi.org/10.5281/zenodo.15862865>.

23. Чеберяко О.В., Варналій З.С., Медведкова Н.С. Інституційно-правове та фінансово-економічне забезпечення соціальної безпеки людини в умовах війни. *Науковий вісник Одеського національного економічного університету*. 2023. № 10. С. 37–52. URL: <http://n-visnik.oneu.edu.ua/collections/2023/311/pdf/37-52.pdf>.
24. Черенько Л. Націленість соціальних програм на вразливі групи населення: сталі тенденції та повоєнні перспективи. *Демографія та соціальна економіка*. 2023. №1 (51). С. 73-95. URL: <https://ojs.dse.org.ua/index.php/dse/article/view/133/108>.
25. Чеберяко О., Лещенко І. Особливості фінансування соціального захисту та соціального забезпечення в умовах воєнного стану. *Світ фінансів*. 2024. №1 (78). С. 98-110. URL: <http://sf.wunu.edu.ua/index.php/sf/article/view/1675/1686>.
26. Шпортюк Н. Л. Пріоритетні напрями державної соціальної політики та перспективи її подальшого розвитку. *Інвестиції: практика та досвід*. 2023. № 2. С. 93-98. URL: <https://dspace.dsau.dp.ua/handle/123456789/8015>.
27. Chisty M. A., Dola S. E. A., Khan N. A., Rahman M. M. Intersectionality, vul nerability and resilience: why it is important to review the diversifications within groups at risk to achieve a resilient community. *Continuity & Resilience Review*. 2021. Vol. 3. No. 2. P. 119—131. DOI: <https://doi.org/10.1108/CRR-03-2021-0007>
28. European Commission. *European Pillar of Social Rights: Action Plan (2021–2024)*. Brussels: European Commission, 2024. URL: https://commission.europa.eu/strategy-and-policy/priorities-2019-2024/economy-works-people/jobs-growth-and-investment/european-pillar-social-rights_en.
29. International Labour Organization. *World Social Protection Report 2024–26: Universal Social Protection for a Just Transition and Climate Action*. Geneva: ILO, 2024. URL: https://www.ilo.org/global/publications/books/WCMS_909171/lang--en/index.htm.
30. International Monetary Fund (IMF). *Digital Money and Cross-Border Payments: New Frontiers for Global Finance*. Washington, D.C.: IMF, 2023. 98 p. URL: <https://www.imf.org/en/Publications/fintech-notes/Issues/2023/09/12/Digital-Money-and-Cross-Border-Payment>.
31. Organisation for Economic Co-operation and Development (OECD). *Social Expenditure Database (SOCX)*. Paris: OECD, 2023. URL: https://stats.oecd.org/Index.aspx?DataSetCode=SOCX_AGG.
32. World Bank. *Charting a Course Towards Universal Social Protection: Resilience, Equity, and Opportunity for All (SPJ Compass)*. Washington, D.C.: World Bank, 2022. URL: <https://www.worldbank.org/en/topic/socialprotection>.